

Slimību profilakses un kontroles centrs

Vēdertīfs

Vēdertīfs ir akūta infekcijas slimība, kas pieder pie zarnu infekciju grupas. Tam raksturīga bakteriēmi-ja, tievo zarnu limfatiskā aparāta bojājumi, intoksikācija, drudzis, izsitumi.

Vēdertīfa baktērijas ir ļoti izturīgas. Apkārtējā vidē tās saglabājas vairākus mēnešus, ūdenī - vairākas nedēļas, ledū - vairākus mēnešus, sviestā, jēlā gaļā, maizē - 1 - 3 mēnešus, ogās, augļos - 5 - 10 dien-naktīs. Ierosinātājas ir jūtīgas pret siltumu. Pie temperatūras +56°C tās iet bojā 45-60 minūšu laikā, vārot - dažu sekunžu laikā, iedarbojoties dezinficējošiem fenola, hloramīna, hlorkaļķa šķīdumiem - dažu minūšu laikā.

Simptomi

Saslimšana sākas pakāpeniski - nogurums, pazeminātas darbaspējas, slikta apetīte, vēdera aizci-etējums (retos gadījumos - caureja), bezmiegs. Kermeņa temperatūra pakāpeniski paaugstinās līdz pir-mās slimības nedēļas beigās sasniedz 39 - 40°C un, ja nav specifiskas ārstēšanas, var turēties 2-4 nedēļas.

Sekas

Pārslimojot vēdertīfu, apmēram 3-5% gadījumu cilvēks kļūst par hronisku baktēriju nēsātāju, tas ir, pe-riodiski vai pastāvīgi izdala baktērijas ārējā vidē vairākus gadus. Vēdertīfa inkubācijas periods vidēji il-gst 7 - 21 dienu, minimāli - trīs dienas, maksimāli - četras nedēļas.

Vienīgais vēdertīfa ierosinātāja avots ir slims cilvēks vai baktēriju nēsātājs.

Vēdertīfa pārnesšanas mehānisms ir fekāli orālais. Slimnieks vai hroniskais nēsātājs baktērijas gal-venokārt izdala ar izkārnījumiem.

Inficēšanās visbiežāk notiek ar ūdeni, arī ar pārtiku vai sadzīves saskarsmē no netīrām rokām.

Profilaktiskie pasākumi:

- ūdensapgādes avotu atbilstība sanitāri tehniskajām normām un prasībām, ūdensvadu iekārtu uzturēšana atbilstoši sanitāri tehniskajām prasībām, dzeramā ūdens attīrīšana un dezinfekcija;
- notekūdeņu attīrīšana un dezinfekcija pirms to novadīšanas ūdenskrātuvēs;
- atkritumu bedru, lauku tualetu regulāra attīrīšana un dezinfekcija, neorganizēto izgāztuvju likvidēšana;
- sanitāro un pretepidēmisko normu ievērošana pārtikas produktu novākšanā, apstrādē, sagatavošanā, transportēšanā, glabāšanā un realizācijā;
- personīgās higiēnas ievērošanas apstākļu radīšana sabiedriskās ēdināšanas vietās, skolās, stacijās, lidostās, atpūtas vietās;
- iedzīvotāju sanitārā izglītība, sabiedriskās ēdināšanas uzņēmumu un tirdzniecības darbinieku sanitārā minimuma apgušana;
- baktēriju nēsātāju atklāšana pārtikas ražošanas, tirdzniecības un bērnu apkalpošanas iestāžu darbinieku vidē, nēsātāju uzskaitē un higiēniskā izglītošana;
- ceļotāju konsultācijas un vakcinācija gadījumos, ja ceļojums paredzēts uz valstīm, kur izplatīts vēdertīfs.

Visdrošākais ceļš, kā aizsargāties no vēdertīfa, ir vakcinācija.

© SPKC 2016. Visas tiesības rezervētas.